

Region Syd, Öst, Väst, Mitt

Vecka 13, 2020

Ogödslade rutor ger dig en bild av markens kväveleverans

Hur mycket kväve levererar marken och hur mycket av gödselkvävet har höstvetet tagit upp? Genom att anlägga egna nollrutor och se hur det växer där i jämförelse med fältet runtomkring kan du få en bild av hur mycket kväve som levereras från marken. Vi i Greppa Näringen kommer också mäta kväveupptaget i ett antal ogödslade nollrutor och fältet runt omkring i åtta län i landet. Resultaten från våra mätningar kan du använda för att bedöma behovet av kompletteringsgödsling och hur mycket kväve du behöver tillföra.

Varje vecka mäter vi markens kväveleverans med en handburen kvävesensor. Foto: Greppa Näringen

Anpassa gödslingen utifrån markens kväveleverans

Förra året hade vi på många håll mycket restkväve kvar i marken efter den torra sommaren 2018, skördarna blev också högre än förväntat 2019. I år tror vi inte att det finns några större mängder restkväve kvar i marken, dels beroende på de höga skördarna i fjol och dels beroende på den milda och nederbördsrika vintern.

För att få ett mått på hur mycket kväve marken levererar under våren och försommaren mäter vi kväveupptaget i ett antal ogödslade rutor. Markens leverans av kväve genom mineralisering beror bland annat på jordart, mullhalt och tidigare odling såsom växtföljd och tillförsel av

organiska gödselmedel. Kväveleveransen varierar också mycket beroende på årsmåsfaktorer som, bland annat temperatur och markfukt.

Med våra mätningar av kväveupptag i nollrutor runt om i landet kan vi bedöma storleken av årets kväveminerisering jämfört med ett normalår. Som lantbrukare kan du anpassa årets gödsling efter det vilket gynnar både ekonomi och miljö. Eftersom vi även mäter kväveupptaget utanför nollrutan kan vi uppskatta hur mycket av det tillförda kvävet som har tagits upp. På så sätt kan du få hjälp att bättre bedöma behovet av kompletteringsgödsling när det är dags för det.

Greppa Näringen mäter kväveupptag i nollrutor i höstvet

Greppa Näringen kommer att mäta kväveupptag i cirka 75 nollrutor i höstvet. Mätningarna gör vi på gårdar där intresserade lantbrukare vänligt nog har lämnat ogödslade rutor. Rutorna är fördelade i Skåne, Kalmar, Västergötland, Östergötland, Örebro, Södermanland, Uppland och Västmanland. Mätningarna görs i samarbete med Yara som lånar ut handburna kvävesensorer till oss i Greppa Näringen.

I några fall har vi flera rutor på samma gård, men med olika förfrukt, vilket gör att vi också kan jämföra förfruktens effekter. Olika jordarter och gårdar med och utan stallgödsel kommer också att finnas representerade.

Vi startar mätningarna under april och mäter normalt en gång i veckan fram till omkring axgång.

Få del av resultaten från mätningarna genom Säsongsnytt

Resultaten från våra mätningar presenterar vi i det här nyhetsbrevet; Säsongsnytt. Nyhetsbrevet är uppdelade på olika regioner och [på vår webbplats hittar du de Säsongsnytt vi skickat ut tidigare i år och de vi skickade ut under 2019](#). Säsongsnytt finns i olika versioner för region Syd, Öst, Väst, Mitt och Norr. Du kan själv välja från vilka delar av landet du vill ta del av resultaten genom att prenumerera på Säsongsnytt från respektive region.

Yara fortsätter att göra mätningar med handburen kvävesensor i 10 försök i serien ”Kvävestrategi i höstvet” (L3-2314). Resultaten från Yaras mätningar publiceras i deras nyhetsbrev.

Anlägg egna nollrutor

Förutom att ta del av våra mätresultat kan du själv lägga ut nollrutor. Du kan då bedöma skillnaden i grödans färg, täthet och beståndshöjd i nollrutan jämfört med hur det ser ut i fältet

runt omkring. Några rådgivningsföretag erbjuder även tjänster där de mäter kväveupptaget i nollrutor hos enskilda lantbrukare.

En nollruta anlägger du med hjälp av en presenning och något som håller fast den i hörnen, t.ex. käppar eller tältpinnar. Foto: Katarina Börling

Placera rutan en bit in i fältet, inte på vändtegen eller i körspåren, men ändå så nära kanten att du lätt kan följa den. I höstsäd lägger du ut en nollruta med hjälp av en presenning, cirka 4*5 meter stor, som du fäster i hörnen med till exempel tältpinnar. Läg ut presenningen så nära inpå varje gödsling som möjligt och ta bort den direkt efteråt för att undvika brännskador. Vik ihop den och töm av gödseln minst 10 meter från den ogödslade rutan. Se till så att du inte spillar någon gödsel i nollrutan. Upprepa detta vid varje gödsling.

Om du sprider stallgödsel kan du göra på samma sätt som med mineralgödsel även om det är lite kladdigare.

I vårsäd kan du också göra nollrutor. Om du kombisår kan du stänga av gödselutmatningen några meter för att skapa en nollruta. Se till att märka ut nollrutan med käppar direkt efter gödslingen.

Cecilia Linge, Emma Hjelm och Stina Olofsson, Alnarp

Johan Malgeryd och Pernilla Kvarmo, Linköping

Maria Stenberg, Skara

Emelie Andersson och Ulrika Listh, Uppsala